EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 30.5.2012
COM(2012) 328 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Rootsi 2012. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Rootsi lähenemisprogrammi (2012–2015) kohta

{SWD(2012) 328 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Rootsi 2012. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Rootsi lähenemisprogrammi (2012–2015) kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust[3],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone[4],

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

pärast konsulteerimist majandus- ja rahanduskomiteega

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ülemkogu kiitis 26. märtsil 2010 heaks Euroopa Komisjoni ettepaneku käivitada uus majanduskasvu ja tööhõive strateegia, s.o strateegia „Euroopa 2020”, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel ning keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime potentsiaali suurendamiseks.

(2) Nõukogu võttis 13. juulil 2010 vastu soovituse liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta ajavahemikuks 2010–2014 ning 21. oktoobril 2010 otsuse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta[5]; mõlemat dokumenti koos

---

1 EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.
2 ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
3 COM(2012) 328 final.
4 P7_TA(2012)0048 ja P7_TA(2012)0047.
5 Nõukogu 26. aprilli 2012. aasta otsus 2012/238/EL.

nimetatakse koondsuunisteks. Liikmesriike kutsuti üles võtma koondsuuniseid arvesse oma majandus- ja tööhõivepoliitikas.

(3) Nõukogu võttis 12. juulil 2011 vastu soovituse Rootsi 2011. aasta riikliku reformikava kohta ja esitas arvamuse Rootsi ajakohastatud lähenemisprogrammi (2011–2014) kohta.

(4) Komisjon võttis 23. novembril 2011 vastu teise iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis vastavalt strateegiale „Euroopa 2020" tähistab majanduspoliitika integreeritud eelkoordineerimise teise Euroopa poolaasta algust. 14. veebruaril 2012 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande,[6] milles nimetati Rootsit ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.

(5) Euroopa Ülemkogu kiitis 2. märtsil 2012 heaks finantsstabiilsuse tagamise, eelarve konsolideerimise ja majanduskasvu edendamise prioriteedid. Ülemkogu toonitas vajadust saavutada diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine, taastada tavapärased majandusele laenuandmise tingimused, edendada majanduskasvu ja konkurentsivõimet, tegelda töötuse probleemiga ja majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgedega ning moderniseerida avalikku haldust.

(6) Rootsi esitas 20. aprillil 2012 oma lähenemisprogrammi ajavahemikuks 2012–2015 ja oma riikliku reformikava 2012. aastaks. Selleks et võtta arvesse kõnealuse kahe dokumendi omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal. Samuti on komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel põhjalikult analüüsinud, kas Rootsit mõjutab negatiivselt makromajanduse tasakaalustamatus. Komisjon jõudis põhjaliku analüüsi käigus järeldusele,[7] et Rootsis on tasakaalustamatus, kuid see ei ole ülemäärane.

(7) Tuginedes nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 kohasele lähenemisprogrammi hindamisele, on nõukogu seisukohal, et programmi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2012. aastal realistlik ja 2013.–2015. aastal optimistlik, sest prognoositakse SKP keskmist kasvu ligikaudu 3,5 %. Komisjoni 2012. aasta kevadprognoosis ennustatakse SKP kasvuks 2013. aastal 2,1 %. Programmis kirjeldatud eelarvestrateegia eesmärgiks on tagada pikaajaline jätkusuutlikkus, pidades kinni Rootsi eelarveraamistiku eeskirjadest, sealhulgas valitsemissektori netolaenuandmise ülejäägi (1 % SKPst tsükli jooksul) eesmärgist. Strateegia eesmärk on täita ka stabiilsuse ja kasvu pakti nõuded, eelkõige pidada kinni kontrollväärtusest 3 % SKPst. Programmis on muudetud keskpika perioodi eelarve-eesmärki: valitsemissektori eelarve ülejäägist (1,0 % SKPst) on saanud puudujääk (1,0 % SKPst). Keskpika perioodi uus eesmärk vastab asjakohaselt stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetele. Muudatuse tulemusel keskpika perioodi eesmärk, mis põhineb (ümberarvutatud) struktuursel eelarvetasakaalul,[8] programmiperioodil tõenäoliselt täidetakse, isegi kui võtta arvesse 2013. või 2014. aastal tõenäoliselt võetavaid täiendavaid ekspansiivseid kaalutlusõiguse kohaseid meetmeid, mis võivad tuleneda vajadusest taastada valitsemissektori indekseerimata kulude tegelik väärtus.

---

6 COM(2012) 68 final.

7 SWD(2012) 160 final.

8 Tsükliliselt kohandatud eelarvetasakaal pärast ühekordsete ja ajutiste meetmete arvessevõtmist, arvutatuna komisjoni talituste poolt ümber programmis esitatud teabe alusel ja ühiselt kokkulepitud metoodikat kasutades.

Teatavad eelarveprognooside paikapidavusega seotud riskid alates 2013. aastast on seotud optimistlike makromajanduslike eeldustega. Pärast kulueesmärgi ajutist rikkumist 2012. aastal täidaks valitsemissektori kulude kavandatav kasvumäär, arvestades kaalutlusõiguse raames võetavaid tulumeetmeid, stabiilsuse ja kasvu pakti kulueesmärki alates 2013. aastast. Valitsemissektori võla suhe SKPsse on alla 60 % SKPst ja vastavalt programmile see programmiperioodi jooksul prognoositavalt jätkuvalt väheneb.

(8) Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 kohases komisjoni põhjalikus analüüsis kinnitati, et Rootsi majapidamiste võlatase on suhteliselt kõrge. Ehkki eluaseme- ja hüpoteegituru olukord 2011. aastal stabiliseerus, püsivad mitmed struktuursed moonutused, mis pikas perspektiivis ähvardavad kõnealuste turgude stabiilsust**.** Finantssektori vastupidavuse tugevdamiseks on võetud asjakohased meetmed. Sellest hoolimata rakendatakse praegu poliitikat, mis võib kaasa aidata Rootsi eluasemeturu volatiilsusele ja hüpoteekvõlgade kuhjumisele ning sellele on pööratud vähem tähelepanu. Kõnealust poliitikat iseloomustavad helded võimalused intressimakseid maksustatavast tulust maha arvata ja madalad omandimaksud, amortisatsiooni ala- ja üürimise ülereguleerimine. Pakkumise poolel vähendavad elamispindade paindlikku pakkumist kohalik planeerimismonopol, pikad maakasutuse planeerimise protsessid ja konkurentsi puudumine.

(9) Hoolimata tööturu üldise olukorra paranemisest 2011. aastal, on noorte ja haavatavate rühmade töötuse määr endiselt kõrge, eriti sisserändaja taustaga inimeste hulgas. Rootsi rakendab olukorra parandamiseks praegu mitut aktiivse tööturupoliitika meedet ja haridusvaldkonna reforme. Suurem osa neist meetmetest näib asjakohase ja usaldusväärsena, ehkki on veel liiga vara hinnata nende mõju. Noorte tööhõive parandamise peamise meetme — restoranide ja toitlustusteenuste käibemaksuvähenduse — asjakohasus ja tõhusus ei ole aga kindel ja seda tuleb analüüsida. Lisaks võiks lähenemisviis olla ambitsioonikam, kui probleemidega võideldaks põhjalikumalt, tegeledes ka palgaskaala madalama otsa suhteliselt kõrgete palkadega ning alaliste ja ajutiste töötajate tööhõive kaitse erisustega.

(10) Rootsi on teadus- ja arendustegevuskulude ning SKP suhte osas ELis teisel kohal ja innovatsiooniliidu tulemustabelis peetakse riiki innovatsiooniliidriks. Innovaatiliste toodete turustamisel on Rootsi tulemused aga allpool ELi keskmist ja trend on negatiivne. Lisaks näib Rootsi maha jäävat kiirelt kasvavate innovaatiliste ettevõtete loomisel. Lisaks on Rootsi teadus- ja arendustegevuse valdkonna üldiselt tugev positsioon haavatav riigi tugeva sõltuvuse tõttu väikesest arvust suurtest rahvusvahelistest ettevõtetest, kes oma teadus- ja arendustegevust Rootsist järjest välja viivad. Nende probleemidega tuleks tegeleda 2012. aasta sügisel menetlusse tulevas uue teadus- ja innovatsiooniseaduse eelnõus.

(11) Komisjon hindas Euroopa poolaasta raames põhjalikult Rootsi majanduspoliitikat. Hinnati lähenemisprogrammi ja riiklikku reformikava ning esitati põhjalik analüüs. Hindamisel on arvesse võetud kõnealuste dokumentide asjakohasust Rootsi fiskaal- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, aga ka nende vastavust ELi eeskirjadele ja juhistele, pidades silmas vajadust tugevdada ELi üldist majandusjuhtimist, lisades ELi tasandi panuse riigi tasandil tehtavatesse otsustesse. Euroopa poolaasta raames koostatud komisjoni soovitused kajastuvad allpool 1.–4. soovituses.

(12) Võttes arvesse kõnealust hinnangut, on nõukogu läbi vaadanud Rootsi lähenemisprogrammi ning tema arvamus[9] kajastub eelkõige 1. soovituses.

(13) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja kõnealust hindamist, on nõukogu läbi vaadanud Rootsi 2012. aasta riikliku reformikava ja tema lähenemisprogrammi. Nõukogu soovitused, mis on tehtud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel, kajastuvad eeskätt 2. soovituses,

SOOVITAB Rootsil võtta ajavahemikus 2012–2013 järgmisi meetmeid:

1. Säilitada aastal 2012 ja sellele järgnevatel aastatel stabiilne eelarvepositsioon, rakendades selleks eelarvestrateegiat kavakohaselt ja tagades keskpika perioodi eelarve-eesmärgi pideva saavutamise, sealhulgas täites kulueesmärki.

2. Võtta täiendavaid ennetavaid meetmeid eluaseme- ja hüpoteegituru stabiilsuse suurendamiseks keskpikas perspektiivis, toetades muu hulgas konservatiivset laenamist, vähendades võlguoleku atraktiivsust eluasemeinvesteeringute rahastamisel ning tegeledes elamispinna pakkumise ja üürimise regulatsioonist tulenevate piirangutega.

3. Võtta täiendavaid meetmeid noorte ja haavatavate rühmade tööturul osalemise suurendamiseks, keskendudes tõhusatele aktiivse tööturupoliitika meetmetele, toetades palkade suuremat paindlikkust, eelkõige palgaskaala madalamas otsas, ning vaadates läbi tööhõive kaitse õigusaktide valitud aspektid, näiteks katseajad, et lihtsustada üleminekut alalisele tööle. Vaadata läbi restoranide ja toitlustusteenuste praeguse käibemaksuvähenduse tõhusus töökohtade loomise toetamisel.

4. Keskenduda peagi menetlusse tulevas teadus- ja innovatsiooniseaduse eelnõus meetmetele, millega parandada innovaatiliste toodete turustamist ja uute tehnoloogiate arendamist, et toetada suure arengupotentsiaaliga innovaatilisi ettevõtteid.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[9] Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 9 lõikele 2.